

na 12 članova te mu mijenja naziv u "Chorus Spalatensis". Pod tim nazivom i s mnogobrojnim nagradama, među kojima su *Nagrada grada Splita* za 1996. i *Priznanje Splitsko-dalmatinske županije* za 1999. godinu, taj zbor vodi maestro Bubalo. Svečani koncert na svom repertoaru ponudio je različita djela hrvatskih autora duhovne glazbe kroz stoljeća. Koncert je počeo finom izvedbom "Divici Mariji" maestra don Šime Marovića, nakon čega su slijedile skladbe Vatroslava Kolandera, Vilhara Kalskoga i Drage Bubala koji se predstavio skladbom "Na putu Gospodnjem" Krste Odaka. Predstavljen je također dio opusa Julija Bajamontija, odnosno "Psalmi Velikog tjedna". Izveden je i "Jelačić-requiem" Ivana Zajca uz skladbe Borisa Papandopula.

Uz "Chorus Spalatensis" nastupio je *Komorni orkestar Opere HNK iz Splita*, orguljašica Rozarija **Samodol** i solisti: Branko **Kljaković Gašpić**, Marijo **Cikojević**, Vinko **Maroević**, Josip **Alajbeg** i Nediljko **Smoldaka**. Koncert poznatog zbora pratio je velik broj ljubitelja hrvatske duhovne glazbe. Stoga je crkveni prostor bio premalen za publiku koja je hrlila "Chorusima" u pohode.

Miranda Jurko

Glas Koncila, 1999., br. 33

6. GLAZBENA SMOTRA POLJIČKIH CRKVENIH PJEVAČA

Tugare, 8. 8. 1999. (IKA) – Šesta kulturno-glazbena manifestacija *Smotra poljičkih crkvenih pjevača "Tugare '99"* održana je 7. kolovoza ispred župne crkve u Tugarima. Nastupili su pjevači iz Sitna Donjeg, Gata, Jesenica, Tugara i Kostanja, te mladi recitatori iz Tugara. Program je vodio Eugen **Janković**. Priredivač smotre je *Društvo Poljičana "Sv. Jure"* – Priko i poljički dekanat. Smotrom se nastavlja njegovanje poljičke katoličke glazbene baštine, a započela se održavati na poticaj Ljube **Stipičića** i pokojnog don Zdravka **Blajića**.

HVAR

KONCERT STARINSKIH NAPJEVA

U subotu 7. kolovoza kantaduri – crkveni pjevači – župe Sv. Duha u Vrbnju održali su u župnoj crkvi vrlo zapažen koncert starinskih crkvenih napjeva, koji se pjevaju u korizmami i u Svetom Tjednu uz crkvene pobožnosti i to već više od četiri stoljeća. Posebno su istaknute melodije, koje u poznatoj procesiji "Za križem" pjevaju crkveni pjevači, izvježbani od najmlađe dobi. Inače su vrbnjanski kantaduri uglavnom težaci, koji još uvijek vole i svoju zemlju i svoje starinske običaje. S tim su melodijama već nastupili u Zagrebu, Rijeci, Hamburgu i u New Yorku. Vrijednost melodija je u njihovoj izvornosti i neizmijenjenosti. Zbog toga su dobili već mnoge pohvale. A i taj koncert, koji je završio uz starinske melodije i lijepom domovinskom pjesmom, bio je nagrađen dugotrajnim pljeskom domaćih i stranih posjetitelja, koji su ispunili župnu crkvu u Vrbnju, koja je i svojom starinom od 524. godine i svojom rasvjetom pridonijela lijepom ugodaju.

Mir Mar

Glas Koncila, 1999., br. 34

ŠIBENIK

"PUČE MOJ" PO PETI PUT U ZATONU

Peta smotra crkvenog pjevanja održana je u župnoj crkvi sv. Jurja u Zatonu na Bijelu subotu, 10. travnja 1999. godine u 15 sati. Treba istaći dobru zamisao ondašnjeg župnika, a sada biskupa Antuna **Ivsa** koji je započeo ovakvu smotru crkvenog pjevanja i pohvaliti gorljivost sadašnjeg župnika don Marka **Gregurića**, koji sve čini da smotra traje. Uz mjesnog župnika za ovogodišnju smotru su zaslužni navjestitelji programa, predvođitelji pjevačkih skupina, pjevačice i pjevači, odnosno čuvari Božjeg groba iz Vodica, jer se je sve odvijalo u najboljem redu. Treba, napokon, spomenuti župnike koji su svojom nazočnošću obogatili smotru i podržali svoje župske suradnike pjevače.

"Puče moj" nije samo smotra crkvenog pjevanja u šibenskoj biskupiji, nego postaje okupljanjem sve većeg broja pjevačkih skupina koje sudjeluju, smotra glagoljaško pjevanja šibenske Crkve. I kao što je glagoljaško pjevanje jedinstveni pojavak unutar Katoličke Crkve rimskog obreda, tako je jedinstveni primjer u našoj Crkvi (HBK) da se na ovakav način potiče njegovanje i obnavljanje liturgijske glazbene baštine.

Program izvedbe ovogodišnje smotre je imao sljedeći raspored: mjesni župnik je na početku pozdravio nazočne, a navjestitelji programa najavljivali su skupine pjevača i program koji su izveli ovim redom:

pjevači iz Zatonu (mješoviti zbor) uzveli su:

*Smiluj mi se, Bože,
U dan gnjeva,
Sveti Roko pričestiti,
Tebe Boga hvalimo;*

iz župe Raslina mješovita skupina pjevača (2 ženska i 9 muških glasova) izvela je:

*Gospodine, smiluj se,
Pištula (čitanje iz Pavlove poslanice Korinćanima),
Puče moj;*

župu Lišani Ostrovički predstavile su tri skupine pjevača (dvije mješovite i dječja) sljedećim programom:

*Gospodine, smiluj se,
Slava,
Zdravo tijelo,
Budi hvaljeno;*

iz Stankovaca su nastupile dvije skupine pjevača (7+7 i dva ženska glasa) s programom:

*Gospodine, smiluj se,
Zdravo tijelo Isusovo (uključujući i drugi dio ove pjesme:
Zdravo krvi Isusova),
Spavaj, spavaj Ditiću, božićna popijevka
Budi pohvaljeno;*

Murter je predstavila skupina pjevača (njih 13) sa sljedećim programom:

*Došli smo vas pohoditi (božićna čestitarska popijevka),
Isukrst nam se porodi (pozivnik) i Ps 95/94 (iz Službe riječi),
Isuse, svih Spasitelju, božićni himan
Iz govora sv. Lava, čitanje iz Službe čitanja,
Preveliku radost i Rodio se jest Isus (božićne popijevke);*

pjevači iz Tisnog, dvije skupine (6 ženskih i 7 muških), izveli su:

Iz molitve Jeremije proroka (čitanje),

Svet,

Zdravo, morska zvijezdo, himan;

Tribunj je predstavila mješovita pjevačka skupina (2 ženska i 5 muških glasova) ovim programom:

Puče moj, prijekori,

U se vrime godišta, božićna popijevka,

Ja se kajem, korizmena popijevka;

skupina pjevačica i pjevača iz Vodica (9 ženskih i 8 muških) izvela je:

Veselmo se ov čas, božićna popijevka,

Čitanje na Veliki četvrtak,

Usta moja uzdižite, himan;

skupina iz Primoštena je izvela:

Puče moj, prijekori,

Usta moja uzdižite, himan,

U Gospodina mučenje,

Svetoj žrtvi uskrsnici, uskrsna posljednica;

pjevači iz Brodarice – Krapanj (13 ženskih i 2 muška glasa) otpjevali su:

Stala plačuć, posljednica,

O biči preljuti,

Blagoslov puka;

iz Skradina se predstavila veća skupina pjevača (10 ženskih i 10 muških glasova) sa sljedećim programom:

Smiluj mi se, Bože, Ps 51/50,

Pohvale svete Hostije,

Puče moj, prijekori.

Svi sudjelovatelji zaslužuju priznanje jer su se trudili da njihov nastup uspije, što ulijeva nadu da će tijekom sljedećih nastupa manje skupine pjevača dostići brojem one veće, isto tako da će manje dobre izvedbe dostići svoju potpunost u sljedećim izvedbama. Važan je nastup i izvedbena razina izvedenosti programa koji se izvodi, no važno je za našu liturgijsko glazbenu baštinu da je i ovogodišnji glazbeni program predstavljao cijelu liturgijsku godinu, odnosno euharistijsko slavlje (misu) i časoslov naroda Božjeg. S razlogom se, dakle, može pretpostaviti da je moguće ovakvim nastojanjem obnoviti i preostali dio naše glagoljaške glazbene baštine.

Važnu ulogu u tome bi mogli odigrati predvoditelji pjevanja u bogoslužju, župnici. Oni znadu, ili su u mogućnosti doznati kakav je tijekom bogoslužja bio prije zadnje liturgijske obnove (obnove II. vatikanskog sabora). Redosljed pjevanih jedinica i riječi, koje su se pjevale u predsaborskom liturgijskom redu mise, sakramenata te časoslova, dozvat će u pamet napjeve na koje su se dotične riječi izvodile. Tako primjerice himan *Zdravo, zvijezdo mora* označava da se je nekada izvodila Večernja (i to ne samo na svetkovine Blažene Djevice Marije...). Isto se je tako npr. pjevao *Vjerujem/Viruju* na pjevanim misama itd.

Kao slušatelj pozorno sam pratio tijekom programa prve jubilarne smotre glagoljaškog pjevanja "*Puče moj*". Svaka skupina pjevača očitovale je da postoji veliko liturgijsko glazbeno bogatstvo, odnosno da postoje vlastitosti pokrajinskoga, seoskog pjevanja, koje su odraz duše našega kršćanskog puka. To su velike vrijednosti koje treba čuvati, njegovati i obnavljati, te predati novim pokoljenjima.

I. Š.

KONCERT GLAGOLJAŠKIH NAPJEVA

U sklopu *XXXIX. Glazbenih večeri u sv. Donatu*, već drugu godinu po redu, održava se i koncert glagoljaških crkvenih napjeva zadarske nadbiskupije. Tako su se u subotu 24. srpnja o.g. u prepunoj crkvi sv. Donata, okupili pučki crkveni pjevači iz četiriju župa: Bibinja, Zemunika, Novigrada i Ista (otok Ist). Program je započeo svečanim čitanjem Proslava iz Ivanova evanđelja na staro-crkvenoslavenskom jeziku ("Iskoni be Slovo..."), tj. "na glagolici" kako bi to ovdašnji puk kazao, što ga je pročitao prof. Slavko Ivoš. Stručni i umjetnički voditelj koncerta Livio Marijan – profesor etnologije, inače tajnik zadarskog nadbiskupa, uveo je sve nazočne u povijest i značaj glagoljaškog bogoslužja u povijesti Hrvata, gdje je ovaj jedinstveni hrvatski fenomen u burnim vremenima povijesti mnogo puta značio "biti ili ne-bit" u smislu narodnog duha i svijesti: "ono što je crkvice sv. Križa u Ninu za hrvatsku sakralnu graditeljsku baštinu, ili glagoljica za hrvatsku književnost, ili hrvatska falkuša za brodogradnju, ili pak čakavština za hrvatski jezik – to je glagoljaško pjevanje u hrvatskoj sakralnoj glazbenoj kulturi."

Prof. Marijan predstavio je svaku skupinu pjevača i na jednostavan način radoznalim slušateljima tumačio razlike u napjevima, tonalnim odnosima i različitim slojevima starine pojedinog oblika pjevanja. Crkveni pjevači, njih tridesetak iz svake od navedenih župa, snažnim i reskim pjevanjem pobudili su oduševljenje slušača izvodeći različite napjeve iz starih glagoljaških misa, te iz časoslova, službe za mrtve i različitih drugih službi kroz crkvenu godinu. Premda se u mnogim napjevima osjeća podloga gregorijanskog korala, glagoljaški napjevi na području zadarske nadbiskupije javljaju se u vrlo različitim oblicima, od onih koji imaju crtu sjevernog, kvarnersko-primorskoga glagoljaškog pjevanja, do onih kod kojih se osjeća južniji, dalmatinski, melos šibenskog i splitskog područja. Najveći utjecaj na oblikovanje glagoljaških napjeva izvršio je ipak folklorni glazbeni izraz dotičnog kraja. Osobito stare glazbene oblike predstavljaju "*Gospodine, pomiluj*" iz Bibinja, recitativno pjevanje molitava na primjeru iz Zemunika, "*Stala plačuć tužna Mati*" iz Novigrada, te izvanredni, gotovo arheološki glazbeni oblici napjeva "*U se vrime godišća*" i "*Pisme na svetoga Stipana*" što su ih izveli Iščani. Već na prvi mah mogla se osjetiti razlika između napjeva na iste tekstove gdje je došlo do punog izražaja svo bogatstvo zadarskog područja koje je i u tradicijskoj kulturi inače vrlo raznoliko. Tako je, i u glagoljaškom pjevanju, područje Ravnih Kotara predstavljao Zemunik, priobalna mjesta i gradiće Novigrad i Bibinje, a zadarsko otočje župa Ist s istoimenog otoka. Na kraju koncerta mons. Ivan Prenda, nadbiskup zadarski, čestitao je organizatorima, maestru Antunu Doličkom, direktoru *Glazbenih večeri u sv. Donatu*, i prof. L. Marijanu, voditelju koncerta, kao i svim pjevačima, potičući organizatore na daljnje ovakve priredbe, a pjevače na njegovanje tradicije glagoljaškog pjevanja u svojim župama. Nadbiskup Prenda i sam se prisjetio svoje mlade mise, pred više od trideset godina, u rodnom Zemunik, koju je glagoljao zajedno s pukom, pozdravivši sve nazočne uvodnim retkom glagoljaške mise: "*Vnidu k oltaru Božju!*".

L. M.